

Lyhyesti

HILMA JA YRJÖ JAHNSSON

Jokainen kansantaloustieteen jatko-opiskelija ja tutkija tuntee hyvin Yrjö Jahnssonin Säätiön. Mutta harva tietää kovinkaan paljon itse Hilma ja Yrjö Jahnssonista, joiden elämäntyöle säätiön omaisuus perustuu. Historiankirjoista paljastuu mielenkiintoinen ja huumorintajuinen pariskunta, joka oli monessa asiassa aikaansa edellä. Tämän katsauksen tärkeimpänä lähteenä on ollut säätiön vuonna 1982 julkaisema, *Seppo Zetterbergin* kirjoittama elämänekerrallinen teos 'Hilma ja Yrjö Jahnsson'.

Yrjö Waldemar Jahnsson syntyi Turussa 1877 ja *Hilma Gabriella Hägg* niin ikään Turussa 1882. He tapasivat toisensa vuosisadan vaihteessa. (Yrjön sisko oli Hilman hyvä ystävä.) Yrjö oli innokas pikakirjoittaja, ja kirjoittipa hän ensimmäiset rakkaudentunnustuksensakin Hilmalle pikakirjoituksella. Selvittääkseen kirjeen sisällön joutui Hilman opettelemaan pikakirjoitusta. Molemmat pääsivät myös käyttämään tätä taitoa muuhunkin kuin lemmenviesteihin, kun he rahoittivat opintojaan pikakirjoittajina eduskunnan suuressa valiokunnassa. Tehtävä tarjosi heille merkittävän ikkunan yhteiskunnalliseen keskusteluun. Molemmat olivat myöhemmin poliittisesti aktiivisia: kumpikin oli Maalaisliiton kansanedustajaehdokkaana vuonna 1933 – tulematta valituksi.

Yrjö opiskeli aluksi historiaa, filosofiaa ja latinaa siirtyen vasta myöhemmin kansantaloustieteeseen. Opintojensa pitkittymisen kanssa pätkäileviä tämän päivän jatko-opiskelijoita

lohduttanee tieto, että Yrjökin joutui pitkään hapuilemaan jatkosuunnitelmiansa parissa ja tarvitsi maisterista tohtoriksi valmistumiseen peräti yhdeksän vuotta.

Vuoden 1899 aikana Yrjö opiskeli yleistä historiaa Leipzigin. Sieltä hän kirjoitti Suomeen, että »Mitä muuten naisiin tulee, eivät ne täällä Saksassa mitään erittäin kauniita ole... Paljon enemmän kauniita tyttöjä näkee Helsingissä, niin ja muuallakin Suomessa.»

Jo seuraavana vuonna Yrjö läksi Pietariin tavoitteenaan Venäjän historiaa käsittelevä väitöskirja. Koska sopivaa aihetta ei kuitenkaan alkanut löytyä, hän palasi Helsinkiin ja alkoi kiinnostua tilastotieteestä ja yhteiskunnallisista kysymyksistä. Zetterberg kuvailee prosessia jopa kaoottiseksi. Lukuisten aiheenvaihdosten jälkeen »hiellä ja vaivalla synnytetty väitöskirja oli hyvinkin kaukana Jahnssonin vielä vuotta, paria aikaisemmin tekemistä suunnitelmista...» Lopulta vuonna 1907 opinnäytteen kanssa komeili otsikko '*Tutkimuksia Suomen kansantaloustieteen historiasta vuosina 1810–1860. Erityisesti silmällä pitäen yleisten kansantaloudellisten suuntien kehitystä*'.

Vuonna 1908 Yrjö valittiin Tilastollisen päätoimiston aktuaarin virkaan, mutta hänen päätoivonaan oli Teknilliseen korkeakouluun perustettu kansantaloustieteen professorin virka. Pitkän valitusprosessin jälkeen keisari nimitti hänet virkaan vuonna 1911, sortokauden aikana, jolloin perustuslailliset eivät hyväksyneet yhteistoimintaa. Yrjö sai kärsiä tästä 1920-

luvulla, jolloin isänmaalliset opiskelijat protestoivat häntä vastaan.

Yrjö hoiti professorin virkaansa neljännesvuosisadan ajan, mutta hänen asemansa akateemisessa maailmassa oli kiistanalainen. Hän oli silloisen taloustieteellisen establishmentin (Surviranta ja Nevanlinna) ulkopuolella eikä hänen kanssaan haluttu käydä keskustelua. Yrjöllä oli myös vaikeuksia saada juttujaan julkaistuksi mm. Kansantaloudellisessa aikakauskirjassa. Toimitusajat lehdessä voivatkin joskus venähtää pitkiksi: Yrjön vuonna 1931 Kansantaloudellisessa Yhdistyksessä pitämä esitelmä julkaistiin vasta KAK:n numerossa 1/1985.

Myös Hilmalla oli tieteellisissä jatko-opinnoissaan etsintävaihe. Valmistuttuaan filosofian kandidaatiksi vuonna 1904, hän suunnitteli aluksi väitöskirjaa filosofian alalta teemasta *'sympaattisten tunteiden merkitys etiikassa'*, sitten kansantalouden ja sosiaalipolitiikan alalta, lähinnä Suomen työväenliikkeestä. Lopulta hän kuitenkin päätyi tutkimaan naistyöväestön asemaa. Solmittuaan avioliiton Yrjön kanssa vuonna 1906 Hilma kuitenkin vähitellen luopui omista akateemisista tutkimushankkeistaan miehensä tieteellisen uran hyväksi. Hän toimi aktiivisesti järjestötoiminnassa, mm. Kansantaloudellisessa Yhdistyksessä, ja oli mukana perustamassa Kansantaloustieteellistä Seuraa syksyllä 1907. Vuonna 1914 Hilma alkoi opiskella lakia, mistä oli myöhemmin suurta apua pariskunnan liiketoimien kannalta.

Mielenkiintoista – ja monelle nykypäivän opiskelijalle jopa lohdullista – luettavaa ovat kirjan lukuisat kuvaukset Hilman ja Yrjön epäonnistista stipendinhakuyrityksistä. Muutamia esimerkkejä Yrjön vastoinkäymisistä:

- Keväällä 1900 hän haki yliopiston kanslerin matka-apurahaa Venäjälle. Kanslerin varoista ei kuitenkaan apua herunut.

- Joulukuussa 1902 hän haki yliopistolta Palménin ja Rehbinderin stipendejä, mutta jäi runsaan hakijamäärän takia ilman.
- Keväällä 1903 hän pyysi opintoihinsa lisärahoitusta yliopistolta kirjoittamalla kirjeen rehtori Edv. Hjeltille. Lisärahoitusta ei yliopistolta herunut.
- Keväällä 1908 hän haki Aleksanderin stipendiä jatkaakseen tutkimuksiaan Kööpenhaminassa. Lausunnonantajan mielestä Jahnssoon kuitenkin näytti yhdistävän »liian monta ja hajallaan toisistaan olevaa kysymystä yhteen, sen sijaan että olisi ollut parempi koettaa enemmän konsentreerautua yhdelle asialle.» Niinpä stipendi jäi saamatta.
- Syksyllä 1908 Yrjö haki kamarineuvos Herman Rosenbergin matka-apurahaa tutkiakseen Itävallan elinkeinopolitiikkaa. Hän jäi osaston ehdollepanossa viimeiseksi ja vaille stipendiä.
- Keväällä 1909 hän haki uudelleen Rosenbergin matka-apurahaa. Nyt hänet asetettiin neljännelle ehdokassijalle ja taas apuraha jäi saamatta.
(On huomattava, että lukuisat muut hakemukset toki tuottivat tulosta.)

Entä miten kertyi Jahnszoneiden suuri omaisuus? Sen enempiä Hilmalla kuin Yrjölläkään ei ollut suuria perintöjä. Päinvastoin. Hilma oli jopa virallisesti todettu 'erittäin köyhäksi'. Myös Yrjön lapsuus oli ollut taloudellisesti niukkaa, sillä hänen isänsä oli kuollut varhaisessa vaiheessa. Yrjöllä luonnehditaan kuitenkin olleen luontainen taloudellinen vaisto. Jo ylioppilasaikanaan hän otti lainaa ja sijoitti varat reaaliomaisuuteen. Zetterberg kuvaa kirjassa värikkäästi Yrjön toimintaa Vakuutusosakeyhtiö Kalevan pääasiamiehenä Helsingissä. Toiminnasta tuli hänen nuoruusvuosien suurimittaisin tulonlähde ja omaisuudenhankintansa

perusta. Tavoitteena oli alunalkaen suurimittainen liiketoiminta.

Ensimmäisen merkittävän kiinteän omaisuuden Yrjö hankki jo 25-vuotiaana vuonna 1902 ostamalla Helsingin Tikkurilassa sijaitsevan Klöcarsin perintöratsutilan sekä siihen kuuluvat Rekolan maat. Hän piti maatilaa paitsi taloudellisesti kannattavana liiketoimena, myös tärkeänä kokemuksena tutkimustensakin kannalta.

Yhdessä *Väinö Tannerin* kanssa hän yritti perustaa jäänvientifirman. Tarkoituksena oli sahata jäätä Suomen järvistä ja kuljettaa sitä proomuilla meritse Saksaan. Tiedustelumatkalle lähetetty Tanner viestitti kuitenkin Saksasta, ettei siellä mitään jäätä tarvittu. Vuonna 1905 Yrjö perusti Kauppa- ja välityslieike Yrjö Jahnssonin ja vuonna 1910 Koskelan Tiilitehtaan. Tiilentuotanto ajautui pian vaikeuksiin mm. siksi, että ensimmäinen maailmansota romahdutti rakentamisen ja tiilien menekin. Samalla hänen koko liiketoimintansa alkoi kärsiä maksuvaikeuksista ja keväällä 1915 hänet asetettiin konkurssiin.

1920-luvulla liiketoiminta kuitenkin menestyi jälleen ja Yrjö keskittyi yhä enemmän asuinkiinteistöihin. Kiinteistökaupoissa menestys olikin sodan jälkeen erinomainen, kun rakennustuotanto pääsi jälleen vauhtiin ja asuntojen

kysyntä oli suuri. Asuntosijoitusten tuottavuutta lisäsi myös vuokrasäännöstelyn päätyminen vuonna 1922. Yrjön kuollessa vuonna 1936 Jahnssoneiden omistuksessa oli toistakymmentä asuinkiinteistöä eri puolilla Helsingin kanta-kaupunkia. Hilman rooli pariskunnan taloudellisessa menestyksessä on ollut merkittävä ja häntä on pidetty omaisuudenhoitajana jopa Yrjöä parempana.

Yrjön eläessä pariskunta oli sopinut, että heidän yhdessä kokoamansa omaisuus lahjoitettaisiin aikanaan tieteellisen tutkimustyön hyväksi. Yrjö Jahnssonin säätiö perustettiin vuonna 1954 ja ensimmäisen kerran stipendejä jaettiin vuonna 1958, yhteensä 100 000 markkaa (nykyrahassa). Tällä hetkellä stipendejä jaetaan vuosittain jo 10 miljoonan markan arvosta.

Yrjö oli elämänsä aikana usein taipuvainen suurilentoisiin suunnitelmiin, jolloin Hilma toppuutteli miestään huomauttamalla, että sai sen vaikutuksen ikään kuin tällainen suunnitelmien laatiminen tuottaisi tälle suurta nautintoa ja ikään kuin tämä kiihottaisi itseään jonkinmooiseen ekstaasiin sen tuottaman nautinnon vuoksi. Mutta Yrjön mottona oli: »Joka ei mitään uskalla, ei myöskään mitään saavuta.»

TALOUSTIETEELLISET TIEDEKUNNAT JYVÄSKYLÄÄN JA OULUUN

Jyväskylän ja Oulun yliopistoihin on perustettu taloustieteelliset tiedekunnat. Jyväskylässä uusi tiedekunta aloitti jo toimintansa elokuun alussa ja Oulussa toiminta käynnistyy vuoden vaihteessa.

Jyväskylän yliopiston taloustieteellinen tiedekunta on profiloitunut luomaan osaamista elin-

keinopoliittisen päätöksenteon tarpeisiin erityisesti yrittäjyyden ja johtamisen alueilla. Tutkimusalueita ovat mm. soveltava kansantaloudellinen tutkimus, ympäristölaskenta ja päätöksentekomallit, teollisuus-, verkosto- ja suoramarkkinointi sekä kilpailun analyysi, strateginen johtaminen, yritys- ja yhteiskuntaeettiset sekä mo-

raalis-eettiset kysymykset, pk-yritykset sekä ulkoinen ja sisäinen yrittäjyys toiminta- ja ajattelutapana, elinkaarianalyysi, jätehuolto ja EMAS (environmental management and audit systems).

Taloustieteellisen alan pääsuuntautumisvaihtoehdot ovat yritysten taloustieteet ja kansantaloustiede. Perinteisiä koulutusohjelmia ovat kansantaloustiede, laskentatoimi, markkinointi sekä yritysstrategiat. Pääosin yliopiston budjetin ulkopuolisin varoin rahoitettuja, ns. EU-maisteriohjelmia ovat teollisuusmarkkinointi ja -laskenta sekä Suomessa ainoat ympäristöjohtamisen ja yrittäjyyden koulutusohjelmat. Jyväskyläläinen erikoisuus on se, että yrityksen taloustieteen valintakokeissa opiskelijat valitaan osittain psykologisten testien perusteella.

Jyväskylän taloustieteellinen tiedekunta valmistaa kauppatieteiden kandidaatteja, maistereita, lisensiaatteja ja tohtoreita. Pääohjelmiin otetaan vuosittain yli 110 uutta opiskelijaa. Uudessa tiedekunnassa opiskelee 800 perusopiskelijaa ja 90 jatko-opiskelijaa. Henkilökuntaan kuuluu yli 60 henkilöä, joista 12 on professoreita. Tiedekunta laajenee lähitulevaisuudessa mm. uuden perheyrittäjyyden lahjoitusprofessorin myötä. Taloustieteiden tiedekunnassa toimii lisäksi Tutkimuskeskus, joka on erikoistunut aluetalouteen ja yrittäjyyteen.

Oulun yliopiston uuteen taloustieteellinen tiedekuntaan tulee viisi laitosta; johtamisen ja yrittäjyyden, kansantaloustieteen, laskentatoimen ja rahoituksen, markkinoinnin ja tuotantotalouden laitokset. Opetusta ja tutkimusta profiloidaan soveltavaan mikrotaloustieteeseen, johdon laskentatoimeen, rahoitukseen ja business-to-business markkinointiin. Koulutus toteutetaan kansantaloustieteen, laskentatoimen, markkinoinnin, rahoituksen ja tietoteollisen liiketoiminnan koulutusohjelmissa. Tietoteollisen liiketoiminnan koulutusohjelma toteutetaan yhdessä tietojenkäsittelytieteiden laitoksen kanssa ja tuotantotalouden koulutusohjelma yhdessä teknillisen tiedekunnan kanssa.

Kullakin laitoksella Oulun uudessa tiedekunnassa on kaksi professuuria sekä sen lisäksi terveystaloustieteen professuuri ja ekonometrian professuuri (yhdessä matemaattisten tieteiden laitoksen kanssa) sekä ohjelmistoliiketoiminnan professuuri (yhdessä tietojenkäsittelytieteiden laitoksen kanssa). Kaikkiaan budjettivirkoja on 33 ja kokonaishenkilömäärä tutkijoihin ja dosentteihin noin 60. Lisäksi luvassa ovat johdon laskentatoimen, johtamisen ja logistiikan professorit. Uusia opiskelijoita otetaan vuosittain 105 kauppatieteiden puolelle ja 20 tuotantotalouden DI ohjelmaan.

HELSINGIN KANSANTALOUSTIETEEN LAITOKSILLE YHTEINEN TUTKIMUSYKSIKKÖ

Helsinkiin on jo vuosia suunniteltu Helsingin yliopiston, Svenska handelshögskolanin ja Helsingin kauppakorkeakoulun yhteisen kansantaloustieteellisen tutkimus- ja jatkokoulutusyksikön perustamista. Hanke on nyt edennyt siten,

että yliopiston konsistori sekä handelshögskolanin ja kauppakorkeakoulun hallitukset ovat hyväksyneet suunnitelman ja antaneet rehtoreille valtuudet tehdä asiaa koskeva aiesopimus. Sekä Helsingin yliopiston konsistorin että Hankenin

hallituksen päätökset sisältävät kuitenkin ehdon, etteivät laitosten tilakustannukset sa nousta merkittävästi.

Nämä kolmen eri korkeakoulun kansantaloustieteen laitokset pysyvät yhä erillisinä, eikä niiden hallinnollinen asema muutu. Laitokset ainoastaan toimivat tulevaisuudessa samassa rakennuksessa ja niillä on yhteinen tutkimusyksikkö *Finnish Center for Economic Research* (FCER), jonka aloittamisajankohta riippuu tilakysymyksestä. Sijoituspaikaksi on suunniteltu vuonna 2003 vapautuvia Helsingin yliopiston biologian laitoksen tiloja Eläinmuseon takana. Jo sitä ennen yksikkö voidaan sijoittaa tilapäisesti muihin tiloihin.

Muutos ei vaikuta laitosten henkilökunnan tai opiskelijoiden asemaan tai määrään. Tosin on mahdollista, että FCER:ään voi joskus tulevaisuudessa tulla uusia virkoja. Yksikön johtajasta, budjetista tai muista käytännön yksityiskohdista ei ole vielä sovittu. Vastaava järjeste-

ly, jossa erilliset laitokset toimivat samassa rakennuksessa, on toiminnassa esimerkiksi Turussa tietojenkäsittelytieteessä. Siellä yhteisen toiminnan tilat jaetaan laitosten kesken ja yksi korkeakoulu toimii tilivirastona, jonka kautta rahaliikenne hoidetaan.

Peruskoulutus pysyy kussakin korkeakoulussa ennallaan, joskin erikoiskurssien tasolla voidaan harjoittaa yhteistyötä ja koordinointia. Edes jatkokoulutus ei yhdisty muodollisesti. Uuden yksikön ideana on edistää yhteistyötä ja siten parantaa tutkimusta ja ohjausta. Ajatuksena on, että myös muualta Suomesta jatko-opiskelijat ja tutkijat voivat vieraillla FCER:ssä. Myös Kansantaloustieteen valtakunnallinen jatkokoulutusohjelma KAVA tulee sijaitsemaan uuden yksikön tiloissa.

Kaikki FCER:ää ja siihen liittyviä järjestelyjä koskevat tiedot ovat vielä varsin alustavia ja voivat matkan varrella muuttua.

KANSANTALOUSTIETEEN PÄIVÄT: CALL FOR PAPERS

XXII Kansantaloustieteen päivät järjestetään Tampereella yhteistyössä Tampereen yliopiston kansantaloustieteen laitoksen kanssa 14.–15. helmikuuta 2000. Esitykset kaikilta taloustieteen osa-alueilta ovat tervetulleita. Päivien erityisteenä on tällä kertaa toimialan taloustie-

de ja erityisesti R&D-tutkimus. Alustajiksi aikovia pyydetään toimittamaan oleellisilta osiltaan valmiit esitykset Taloustieteellisen Seuran johtokunnan jäsenille tai sihteerille 7.1.2000 mennessä. Lisätietoja antaa Seuran sihteeri Mikko Spolander (mikko.spolander@bof.fi).

TERVEYSTALOUSTIETEEN KILPAILUSTA KOLMAS PALKINTO SUOMEEN

Terveystaloustieteen maailmankonferenssi pidettiin Rotterdamissa 6–9. kesäkuuta 1999 Sen järjesti International Health Economics Asso-

ciation ja konferenssiin osallistui yli 800 taloustieteilijää ja terveystaloustieteilijää kaikkialta maailmasta. Konferenssin yhteydessä järjestet-

tiin kansantaloustieteen jatko-opiskelijoille kilpailu, jonka voitti *Mathias Kifmann* (Universität Konstanz) paperillaan »Community rating in health insurance and different benefit packages». Kolmannen palkinnon sai Helsingin yliopiston jatko-opiskelija ja STAKESin tutkija

Jan Klavus paperillaan »Health Care and Economic Well-Being: Estimating Equivalence Scales for Public Health Care Utilisation». (KAK:n nrossa 1/1999 kerroimme Klavuksen saamasta FEP-palkinnosta.)

NIMITYSUUTISIA

ETLAssa *Rita Asplund* on nimitetty 1.7.1999 alkaen tutkimusjohtajaksi, *Tarmo Valkonen* tutkimusohjaajaksi Rahoitus ja makrotalous -ohjelmaan sekä *Markku Lammi* 1.9. alkaen talous- ja viestintäjohtajaksi. *Mika Maliranta* on siirtynyt Tilastokeskuksesta ETLAn Teknologia, osaaminen, kilpailukyky -ohjelman tutkijaksi ja Palkansaajien tutkimuslaitoksen ennustepäällikkönä toiminut *Hannu Piekkola* tutkimusohjaajaksi ETLAn työmarkkinatutkimukseen. *Jian-Guang Shen* puolestaan on siirtynyt ETLAsta tutkijaksi Suomen Pankin siirtymätalouksien osastolle. *Atro Mäkilä* ETLAsta on Leonian ekonomistitoiminnossa *Jarkko Soikkelin* sijaisena vuoden 2000 toukokuun loppuun asti Soikkelin opiskellessa ulkomailla.

VATTin tutkimusjohtaja VTT *Pasi Holm* siirtyi elokuun alussa Suomen Yrittäjiin pääekonomistiksi ja Palkansaajien tutkimuslaitoksen vanhempi tutkija *Tuovi Allén* samaan aikaan Suomen Yrittäjiin viestintäpäälliköksi. Hänen seuraajakseen Palkansaajien tutkimuslaitokseen tulee marraskuun alussa *Seija Parviainen* VATTista. Palkansaajien tutkimuslaitoksen erikoistutkija *Markus Jäntti* on siirtynyt Suomen Akatemiaan vanhemmaksi tutkijaksi.

VATTissa johtava ekonomisti *Jaakko Kiander* on nimitetty elokuun alusta lukien tutkimusjohtajaksi. Syyskuun puolivälissä tuli VATTiin ekonomistiksi PhD *Juha Kilponen* Suomen Pankista. *Pekka Mäkelän* ollessa VATTista lainassa Kauppa- ja teollisuusministeriössä vuoden 2000 puoliväliin hänen sijaisenaan VATTissa toimii *Risto Vaittinen*. VTM *Marjo Pyy-Martikainen* on nimitetty elokuun alusta lukien erikoistutkijaksi Tilastokeskuksen Elinolot/Toimeentulo -yksikköön.

Sinimaaria Ranki hoitaa Lapin yliopiston kansantaloustieteen professorin virkaa 1.8.1999–31.12.2001 *Mikko Puhakan* jatkaessa edelleen KAVAn johtajana. Jyväskylän yliopistossa professori *Jaakko Pehkonen* on nimitetty dekaaniksi ja *Hannu Tervo* kansantaloustieteen professoriksi.

Valtiovarainministeriön kansantaloussosaston finanssineuvos *Kauko Mannermaa* on jäänyt eläkkeelle syyskuussa.

WIDERin johtaja *Giovanni Andrea Cornia* eroaa tehtävistään 1.1.2000 lukien. Hän palaa UNICEFin palvelukseen Firenzeen virkanimikkeellä Special Advisor for Research to the Executive Director.

KEYYESTI

Kaunokirjallinen kurkistus ekonomistin sielunelämään

Perinteisesti niin kioskirajallisuutta kuin vakaampaakin kaunokirjallisuutta ovat hallinneet salapoliisit, ammattirikolliset, lääkärit, taiteilijat ja muut kirjailijoita inspiroivien ammattien harjoittajat. Kesän aikana ilmestyi kirjakauppoihin suomenruotsalaisen *Henrika Ringbomin* suomennettu teos *Maarit Sarasteen Kaipuu* (kust. Tammi). Kirja kertoo nuoresta naisekonomistista, joka

»hoitaa täsmällisesti ja uutterasti sen mikä kuuluu toimenkuvaan Suomen Pankissa, hallitsee inflaatioennusteet ja ennakoi rahamarkkinoiden muutokset desimaalin tarkkuudella.»

Kelpuuttaminen kaunokirjallisuuteen lienee osoitus siitä, että ekonomistin ammatti on 1990-luvulla tullut ihan uudella tavalla »seksikkääksi».

»Nykyisin tuntuu kuin olisin luovuttanut oleellisen osan itseäni sille mitä kutsutaan markkinoiksi. Ei siinä ole kyse keskittymisestä eikä terävyydestä vaan siitä että antautuu tuntemattomalle olenolle ja seuraa sitten tarkasti vaihteluita joita tapahtuu. Nautin ja kiihotun tuon äärettömän kentän muutoksista. Kykyäni erottaa pienimmätkin vivahteet hioutuu päivä päivältä, ja pystyn yhä tarkemmin ja luotettavammin ennakoimaan mitä tulee tapahtumaan ja milloin.»

Kirjan tarina on jopa ahdistava kuvaus päähenkilön mielentasapainon järkkymisestä, ja sitä voinee lukea myös varoittavana esimerkkinä. Oireet kannattaa tunnistaa ajoissa.

»Omassa huoneessani käyn ajatukset notkeina inflaatioennusteiden kimppeihin. Tarkastelen ilmastoja joka viime vuosina on hillinnyt hintojen nousua ja suuntaan tähtäimen lähi-

tulevaisuuden hintojen vakauttamiseen. Se käy kuin leikiten. Johdonmukaisesta rahapolitiikasta ei koidu ainoastaan kilinää valtion kassaan, vaan se tuottaa myös ihastuttavan selkeitä laskelmia.»

»Vaikkei kenenkään tarvitse kertoa minulle, että pitkän ajan ennusteet ovat aina epävarmoja, olen ollut promillentarkka. Tämä hiukan uskalias pikkutarkkuus ennakoinnissa näet tuottaa täsmällisyyden suuren nautinnon paitsi minulle myös suurimmalle osalle raportin tarkastajia.»

Suomen Pankin osalta kirja on kuvaus menneestä maailmasta, ajasta ennen EMUa. Ekonomistilukijaa voivat välillä huvittaa, välillä närkästyttää kuvaukset ekonomistin työstä ja oletusta ajattelutavasta.

»Jotkin toimenpiteet saattoivat esimerkiksi kasautua ja romahtaa pyörätuoliin sidotun yksinhuoltajaäidin niskaan... Minä laadin ne argumentit joiden avulla vastuulliset poliitikot pystyivät selittämään sekä kyseiselle äidille että närkästyneelle yleisölle näiden uudistusten välttämättömyyden ja mieluiten myös hienouden.»

»Meidän työmme täällä Pankin rahapoliittisella osastolla on myös sitä että siivöimme informaatiovirtaa sisäänpäin ja ennen kaikkea ulospäin. Paitsi finanssimarkkinoiden vaikuttajat meidän on otettava huomioon myös ne poliitikot jotka pyrkivät ohjaamaan Pankin rahapolitiikkaa tiettyyn suuntaan sekä ne jotka luulevat jo tekevänsä niin.»

»Mutta täällä Pankissa me tietysti edellyttämme etteivät ne (markkinavoimat) niin liukkaista ole ettei niistä saisi otetta. Ne ovat kovin muodottomia ja vikkeliäliikkeisiä, ja kiire ja sisäinen kilpailu luovat niille kovia paineita. Niinhän ne luovat meillekin, vaikka näytämme ulospäin yhtä ylvästä julkisivua kuin kuningashuone.»

Kun syksyn harmaus ahdistaa, saattaa joskus antautua katumaan ammatinvalintaansa. Mutta jos oikein uskoo asiaansa ja todella tahtoo, voi kuulla »korkosignaalien hennot säveljaksot» ja tulla euforisen onnelliseksi ekonomistiksi.

»... Käyn ylikierroksilla, mutta kuin pilven päällä. Diagrammit kaartuvat selkeinä esiin. Tilastot asettuvat suoriin jonoihin ja marsivat rytmikkäästi ohi. Ja sanamuodot löytävät sen taipuisuuden ja joustavuuden, jonka voi tuottaa vain vuosikausien harjoitus korkeampien voimien suojeassa valvonnassa.»